

Bir kitap okursun deęiřir

Avealılar bilir, hayatı değiştiren
güzellikler Avea'dan gelir.

444 1 500 | avea içi 500 | avea.com.tr | facebook.com/avea

EDEBİYAT GÜNDEMİ

Ali Ulvi Temel/*Filistin Gülleri* • “Yıkılması Mukadder Olan Bir İmparatorluk” 3

Hayriye Ünal/*Coşkuyla Ölmek* 4

Ali Berkay/*Selman Bayer’le Söyleşi*: 7

Emine Kocabaş Kılınç/*Ve Mosmodern* 9

Hamza Günerigök/*“Nereye Gitti Bu Entelektüeller”* 11

İbrahim Demirci/*Hasan Basri Çantay Sempozyumu* 12

Hasan Aycın/*Çizgi* 16

Celâl Fedai/*Bu İş Bütün Vaktimi Alıyor III* 17

Zeynep Arkan/*Jarseden İpeğe* 19

Salim Nacar/*Eski Güneş Ayları* 21

Ertuğrul Rast/*Yaratılan Her Şey Kahve İçebilir* 24

Ümit Güçlü/*00:28 Pazar* 25

Emre Öztürk/*Festival Sokak* 28

Kemal Gündüzalp/*Defter İçin* 29

Emine Kocabaş Kılınç/*Hiç* 30

Hasan Hüseyin Çağran/*Duvar Pası* 32

Mehmet Sümer/*Büyük A Görüngüsü* 34

Atilla Mülayim/*Savaş Sahnesi* 35

Mikâil Söylemez/*Postmodern Şiirde Kaos ve Karmaşa* 36

Nicolas Bourriaud/*Altermodern Manifesto* 40

David Baker/*Lirik Şiir ve Zaman Problemi* 42

Mehmet Yıldırım/*“Lirik Şiir ve Zaman Problemi” Makaleyle İlgili Bir Değerlendirme* 51

Ali K. Metin/*Devriye* 53

Handan Acar Yıldız/*Gerçek Oyun* 60

Betül Aydın/*Kapkaç* 66

Ali Berkay/*Debut ki Aslında Hep Onunla Bunlar* 67

Onur Ocak/*Gelirim* 68

Şükran Kara/*İstencin Sorusu* 69

Halil Ünal/*Yarım Metre* 70

Anıl İbrahim Bakırcı/*Şiir Apartmanı No On* 71

Ahmet Sami Yalçınkaya/*Başka Coğrafya • Dünyada* 73

Ayşe Çil/*Acı* 75

Melike Kılıç/*Çiçek Soluğu* 76

Afra Kutluğ Benli/*Şiir Kalpli Peygamber* 78

Dünya Mikhail/*Oyun* 80

Hoda Ablan/*Artık • Ayrılık* 81

DOSYA: BEN YAZSAYDIM

Rasim Özdenören/*Keşke Ben Yazsaydım Dediğim Kitap* 83 • Ali Ayyıldız/*Dört Kısa Kıskaçlık Mektubu* 87 • Abdullah Harmancı/*Ölümsüz Öyküler* 90 • Nergihan Yeşilyurt/*Hüsn Aşk’ıtr Çün Aşk Hüsn’dür* 93 • Abdullah Kasay/*Child on Board* 98 • Firdevs Canbaz Yumuşak/*Büyük Bir Aşk ve Kayıp Bir Oğul: “Ay Bakıyor”* 101 • Hatice Bildirici/*O Haritada Bir Nokta da Ben Olurdum* 105 • Vural Kaya/*Kendi Hayatının Şiirini Yazanlar* 108

Ümit Güçlü/*Büyüktü Koltuk* 110 • Handan Acar Yıldız/*Wolfgang Borchert/ Karahindiba* 112

Gökçe Özder/*Bir Şey ve Ötesi* 115 • Sümeyye Betül/*Ceylan Kovalamak* 117

Mehmet Kahraman/*Ben Yazsaydım Diyebileceğim* 120 • Zeynep Delav/*Ben Yazsaydım/ Yüreğimin Ucunda* 124 • Bahar Emre/*Özdenören Mir’atına Sahip Olabilmek* 127 • Zeynep Tenekeci/*Açlığın Helvası Kavrulurken* 130

Tarık Deniz/*İstanbul’un Alâmet-i Farıkası Şirket-i Hayriye Vapurları* 134

Mahfuz Zariç/*Abdülhak Şinasi Hisar’ın Öncü Kişiliği, Sanatı ve Eserleri Üzerine Notlar* 139

İbrahim Demirci/*Üç Kuşluk, Bir Hüzün, Bir de Merak* 147

Hatice Bildirici/*Tahlil Tahrip İnşa Üzerine Hayriye Ünal’la Söyleşi* 149

Enes Talha Tüfekçi/*Ümit Zeynep Kayabaş’la Gün Bitti Üzerine Söyleşi* 155

KİTAPLIK

Merve Koçak Kurt/*‘Zehir-Zemberek’ Bir Kitap: Kürar* 161

Tuba Kapusuzoğlu/*XVI ve XVIII Asırlarda Yaşayan Veliler ve Deliler...• Bin Gemiyeye* 162

Enes Talha Tüfekçi/*Gün Bitti* 163

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 18 SAYI: 214
Ekim 2014
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Hazırlayan:
Yayın Kurulu

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr
P.K. 79 Yenışehir/Ankara

Dizgi-Düzeltili: Hece

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2014 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 100 TL.
Kurumlar İçin: 260 TL.
Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.09.2014

ALİ ULVİ TEMEL

FİLİSTİN GÜLLERİ

Gaz odalarına tıklılmaktan, oralarında yakılmaktan şikayetçi olanlar İsrail'i kurdular. Bu kurucuların çocukları geçtiğimiz aylarda Gazze'yi büyük bir gaz odasına çevirdiler. Filistinlilerin oruçlu bedenlerini yaktılar, Gazze'yi yıktılar, harabeye çevirdiler. Ramazan toponu bekleyen Filistinlilerin bedenleri misket toplanıyla, varil bombalarıyla kan revan oldu. Filistinli çocukların yüzlerinde güller güle dönüşüyor. Kudüs ruhu Filistinlilerin bedenlerindeki kanları kırmızı güllere dönüştürüyor. Gazze bir gün gülistan olacak. Tanımlarken sıfatların yetersiz kaldığı bu insanlık trajedisine duyarsız kalamayız. Yazarlar, düşünürler, sanatçılar anlatmalı, yazmalı bu vahşeti.

Zulüm sonsuza kadar kalıcı olamaz, zalimin mumu söndü sönecek. Gelecek Filistinlilere gülecek: İnaniyorum. Filistinli kardeşlerimizin sağlıklı bedenlerini kucaklayacağımız günler yakındır.

“YIKILMASI MUKADDER OLAN BİR İMPARATORLUK”

Sonbahar ölüme daha yakın duruyor sanki. Yapraklar sararıyor, dökülüyor. Sonbahar, ölümleri akla getiriyor. Fethi Gemuhluoğlu büyüğümüz de bir sonbahar günü vefat etmişti: 5 Ekim 1977'de.

Ancak Fethi Gemuhluoğlu adını ölümle değil de yaşama ile birlikte anmak istiyor insan, çünkü Fethi Gemuhluoğlu deyince yaşamak, yaşama şevki, yaşama coşkusu akla geliyor. O gören gözler için “sabahın ışıdığı” müjdelemiştir.

19 Nisan 1957 tarihli *Arapgir Postası*'nda; O'nun “Yıkılması Mukadder Olan Bir İmparatorluk: Büyük Britanya” yazısı yayımlanmıştır.

O, yazının bir yerinde şöyle der: “İngiliz siyasetinden bahsedilince aydın

---

**EDEBİYAT
GÜNDEMİ**

---

kişilerden, dağdaki çobanlara kadar insanoğlunun şuuruna hücum eden tedailer, halkların birbirlerine kanlı bıçaklı düşman olmaları için çevrilen entrikalar, sistemli muzır neşriyatlar, türlü sabotajlar ve hilelerdir.

“Dinî ihtilafları ve mezhep ayrılıklarını tahrik etmek, menfaat oyunlarının cümlesini seferber kılmak, kabilelerden birini diğerlerinin başına bela kılarak teslihi etmek, uzaktan bir müddet seyirci kaldıktan sonra ve kardeşler birbirlerini helak edince rahatça hakimiyet tesis etmek, onların yıllardır şeytanca bir ustalıklarla tatbik ettikleri değişmez prensipleri arasındadır.”

İskoçya'nın Büyük Britanya'dan ayrılarak bağımsız olmak için oylamaya gitmesi gündeme gelince bu yazıyı anımsadım. Fethi Gemuhluoğlu büyüğümüz yazının sonlarında tam da buna değiniyor: “Onları yakın bir gelecekte adalarında Galliler ve İskoçlar arasında kindar bir didişme içinde görmek, dünyanın dört bir yanında kan ve ateş çilesinden, kahur ve ızdırıp çemberinden geçen insanları mesut edecektir.”

O'nu tekrar rahmetle anıyoruz.

HAYRİYE ÜNAL

COŞKUyla ÖLMEK

Şule Gürbüz'ün kendine saklamayı sevdiği bir dünyası ve sakinmasız, geniş bir lügati var. Dünyası nostalji hissiyle dolu, geçmiş yüceltiyor, içinde bulunulan zamanı hor görüyor. Anlatımı tanımlayıcı, nesneyi nesneden ayırıcıdır. Düşünce biçimi analitiktir. Seçtiği bir teferruatın etrafında dönerek odaklanır, doğal başlayan bir cümleyi mübalağalı ve garip sayılacak –fakat klişe olmayan- benzetmelerle çoğaltan bir tekniği var. Kitap bütünlüğünde bu kesitlerin bir vurgu aracı olduğu anlaşılıyor.

Kitabının içeriğiyle ilgilendiğim kadar yazarın söyleşilerinde kendini ifade ediş tarzıyla da ilgilendim. Şule Gürbüz kendisi başlı başına bir romanın içinde yaşıyor gibi. Kendini çok dikkatli gözlemlemiş, kendi süreçlerini iyi incelemiş bir yazar. Yaşını almış, dünyayı geride bırakmış ve “olmuş” biri gibi, bütün hamlıkları kınadığı hissediliyor, hükümlerini vermiş, abidevî bir bünye olarak söz alıyor. Öykü tarzı karakter çizmek üzerine kurulu. Kişinin geldiği hâle vurgu yapmak için süreci çiziyor önce. *Coşkuyla Ölmek*'te konuşan özneler erkek olmakla birlikte, belli bir cinsel yönelimi olmayan kişiler. Erkek karakterler de erkek vurgusuna sahip değiller. Zihinsel olarak cinsiyetsizler. Cinslerine dair isteyişleri, özlemleri yok veya üstü örtülü. Hatta “aşk” bir ürkme kaynağı olarak adlandırılıyor: “Olur da daha farklı bir hayattan ve sofradan, alışverişten, hele aşktan söz eden olursa bizi bir korku sarar...”¹ Bu anlamda kitabın ilk öyküsü hariç diğer 3 öyküde yazarın olmamışlığın, eşikte kalmışların, belki bir yere doğru girmeye tevessül bile edememişlerin macerasını yazdığı söylenebilir. Bu tür kişiliklerde kendi insan idealini gerçekleştirmeye -toplumsal olarak ve aynı zamanda yaradılışla ilgili olarak- ket vuran ne varsa onun ifadesini bulmuş gibidir.

Bir söyleşisinde “Müzik tanımlamalarıyla, sizi tekrar tekrar şekilden şekle sokmalarıyla bir zenginlik ve bir varlık planı açıyor önünüzde. Dünyada bunu gerçekten yapabileceğiniz alanlar sadece şiir ve müzik. İkisi de hem çok yaralayıcı, hem çok tedavi edici. İkisi de hem telef ediyor hem de telef olmalara karşı durabilecek bir mukavemet sağlıyor.”² diyor. Şiire ayrı bir yer verdiği bu sözlerinden de anlaşılıyor. Kendine dair hükümlerine ulaşmış olması, bir konu anlatırken konuyu “ben”i etrafında işle-

mesi ve bu hükümlerin onu dünyadaki geri kalan herkesten ayırması nedeniyle varoluşunu kısmen İsmet Özel'in varoluş tarzına benzettim. Hatta kitaba adını veren kesitleri³ okurken coşkuyla ölme bahislerinde ("İhtiyar coşkusuz ölür, genç eğer ölürse coşkuyla ölür. İtiraf edeyim, gençken ölmeyi çok istedim. Coşkuyla ölmek istedim.") kitapta yer alan bu üç sayfalık bölümün İsmet Özel'in şu mısralarıyla paralel okunabileceğini düşündüm:

*Bu yaşa erdirdin beni, gençtim
almadın canımı
ölmedim genç olarak, ölmedim beni leylak
büklümlerinin içten ve dışardan
sarmaladığı günlerde
bir zamandı
heves ettim gölgemi enginde yatan
o berrak sayfada gezindirsem diye
ölmedim, bir gençlik ölümü saklı kaldı
bende.
Vakti vardıysa aşkın, onu beklemeliydi
genç olmak yetmiyordu fayrap
sevişmek için
hâlbuki aşk, başka ne oldu hayatın
mazereti
demedim dilimin ucuna gelen her ne ise
vay ki gençtim
ölümle paslanmış buldum sesimi.⁴*

Öykücüler gözlemcidir genelde, malzeme toplarken gözlemlenen dünya göze gelir; Şule Gürbüz'ün gözlemi ise gözden çok kulak aracılığıyla yapılıyor gibidir. Dilindeki ritmik yapının bununla ilgisi var. İlhan Berk şiir bağlamında dille yıkanmaktan bahsetmişti. Gürbüz, Türkçe denizine gark olmayı sever gibidir. Ritmik yapıya dair söyleyeceğim temel gözlemim hıza dair; uzun ve sayıp dökmeli cümlelerinde anlatımın coşkusuna kapıldığında tempo belirgin şekilde artar. Böyle anlarda bilerek lafın kontROLSÜZCE ve giderek fantastikleşen teş-

Şule GÜRBÜZ

bihlerle alıp başını gittiği izlenimi verir, sonra hızla toparlayıp reel söze döner.

Şule Gürbüz'ün zamana, güncel olguya, tarihsel kesite bağlı olmayan bir edebiyat algısı var. Şifre çözdüren, merak ettiren, sürükleyen bir yazar değil. Okura çerez atan bir yazar da değil. Okur katılımıyla ilgilenmiyor oluşundan kaynaklanan şahsî etiğini önemli buluyorum. Bu etiğin özelliği, kendinde olanı, ama fitratına yabancılaşmamış olanı anlatma gereği duyması. Dış müdahaleye, okur tepkisine, tüketici ilgisine kapıları kapalı. Bu nedenle kulak vermeyi seçtiği dünyaları duyabiliyor. Merkezî karakterlerini çok iyi dinliyor. Çevresel karakterler ise bu karakterin özelliğini belirginleştirmek için işlevsel kılıyor.

Gürbüz'ün karakterlerine dair ve ilgili karakterin kendisine dair yargıları en baştan mevcuttur. Hikâye boyunca bunda şüpheye yer verilmez. Karakter çoğunlukla kendisini geriye doğru anlamlandırır. Yazarın da kendisiyle ilgili benzer bir tutumu var. Şimdiye bağlanan bir geçmiş kesitinde olayla-

rın yorumu gerçekleşir. Gerçekleşen her olay, yorumuyla vardır öyküde. Gürbüz, diyeceğini diyebilmek için bu kişileri ve hikâye yazmayı bahane etmiş gibidir. Onun kılık değiştirdiğini, geçici olarak yarattığı karakterin elbisesine girdiğini, ona ses verdiğini düşünmeden edemiyoruz; fakat bu gerçekçiliğine halel getirmiyor. Çünkü etraflıca o kişinin içinde kalmayı başarıyor yazar. Ancak bu kimselerin kendilerine dair değişmez hükümlere erişmiş olmaları, çoğunun dış dünya tarafından da kesin tanımlı olmaları hayatın değişkenliği, tereddütlü yapısı, insanın kararsızlığı icabına uymuyor. “Ümitsiz vaka” dercesine nihâleştirildiği sıradan insanların sıradanlıkları bu eserler aracılığıyla bir derin dondurucuya konarken onlardaki muhtemel ve müstakbel sıra dışılıklar hesaba katılmıyor.

Hikâyelerde sezdirilen ama adı konmayan bir kanun var. Dilini ve sezgisel gücünü gelenekten alıyor gibi görünse de ilahî bir kaynağa dayandırılmayan, son derece beşerî bir olgunluk durumu gibi aksettirilen fakat öte yandan mevcut hayatta kökleşmeyen başka bir hayatı ima eden bir kanun bu. Bunun mahiyetini anlamak için Gürbüz’ün söyleşilerine de bakmamız lazım. Gürbüz, insanları ikiye ayırıyor net biçimde. Kışten, avamdan, yaygın olandan, derinliksiz her şeyden neredeyse tiksiniyor denebilir. Seçkin bir tavırla zaman zaman hor gören bir bakışla ve istihfaf yaklaştığı bile görülüyor insana.

“Ben ilk İngiltere’ye gittiğimde tren kondüktörünü saçları uzun ve küpeli gördüğümde şaşırılmıştım. Burada ancak kimler küpe takıyordu o zaman. Şimdi de burada aynısı. Berber çıraklarının kulakları küpeli. Anlıyorsunuz ki bir şey tabana yayılınca aslında anlamını yitiriyor.”⁵ Küpe takmanın bile “taban” diye nitelenen kişiden varsayılan üstünlüğü

akla takılıyor burada. Şule Gürbüz’ün kastlaştırdığı dünyada aşağı (gördüğü) kasta zaman zaman kendisi haricinde herkes giriyor.

“11. kattaki yazlığında biber kızartan kadın da kendi içinde fevkaladedir. Ama bakıp tebessüm edilmeyecek gibi de değildir. Onu fark edecek durumda olansa kendi fevkaladeliğini fark edecek birilerinin olmasına muhtaçtır aslında. Bu bir küçümseyerek bakmak değil tebessümdür.”⁶

Coşkuyla Ölmek ile sınırlı kalmak üzere yargımı belirtmem gerekirse, biz okur olarak Gürbüz’ün neyi sevdiğini ve neyden nefret ettiğini seziyoruz. Yazar, dört öyküden oluşan kitapta iki öyküyü birbirine bağlamak ve karakterlere karşılıklı söz vermek suretiyle bu hissimizi bertaraf etmek istemiştir. “Akılsız Adam” öyküsünde babanın ağzından anlatılan oğul, “Akılsız Adamın Oğlu Sadullah Efendi” öyküsünün anlatıcısıdır. Çehov’un bir arkadaşına çektiği telgrafta sözünü ettiği “nesnel bir yazarın gözünde soluduğu havadan daha kıymetli olan adaletin gerekleri”⁷ böylece dengelenmiş gibidir.

Öte yandan Şule Gürbüz’ün bu tür bir nesnellığe pek de ihtiyacı yok gibidir. Örneğin yazarın babayla özdeşleşebildiğini, ama Sadullah’ı küçümsemediğini görüyoruz. Tam da bu nedenle Sadullah’ı anlatırken bir iç dünya göremiyoruz. Her ne kadar sergilenmiş de olsa bu iç dünya her anlamda boş bir dünyadır. Sadullah’ın boşluğundan ziyade yazarın ona atfettiği bir boşluk. Gürbüz, Sadullah’ı sevmiyor, hatta nefret ediyor. Bir söyleşisinde şöyle der: “Ben eğilip kendi kalbini dinleyebilmiş, bunda dinlenir şeyler bulabilmiş ve kendi özünü mümkün merteye kurabilmiş yazar ve şairleri önemsedim ve binlerce tekrarı içinde başka bir sesi onlarda duydum. Duymayı kıymetli buldu-

ğum sesler bir antikitesi de olan, bugünün kendi derdinin veya gününün etrafında dönüp durmayan kimseler oldu.”⁸

Bu katmanların, fevri kastların keyfliği bir kenara, yazarın madun olanı isimlendirme/konuşturma yetkisini kendisinde görürken madun olanın iç dünyasını ister istemez yalınkatlaştırdığı söylenebilir. Çünkü ona karşıdan bakıyor. Temaşa ediyor ve betimliyor. İçinde yaşamıyor onun. Dilsizliğini tecrübe etmiyor. Sadullah’ın dilsizliğini, boşluğunu bu nedenle (ben anlatıcı olmasına rağmen) “Şule”nin sözleriyle anlatmak zorunda kalıyor. Bu teknik bir hata sayılabilir. Tercihini seçkin (ona göre derin, bilgili, kendinin farkında vb.) olandan yana koymuştur. Esasen betimlemenin böyle bir riski var; Gürbüz aşağı olanı sebepleriyle birlikte o kadar iyi betimliyor ki, oradaki aşağı olma hâlini kavırıyorsunuz, aşağı olmanın berbatlığını kavırıyorsunuz. Fakat dilsel açıdan bu kadar aşağı (dilsiz) birinin bunca sözcüğü nasıl edebildiği bir meçhul olarak ortada duruyor.

Gündelikten nefreti, gündelik iş, yaşam telaşı vb. şeylere yaklaşımı “malayani” sözcüğü ile tabir edilebilir. Kendisini (öyküde konuşan karakterini) özenle bu tür bir “gereksizlik”ten ayırır. Dile gelen, eve dair gündelik detaylar, insanın dokunup durduğu ufak tefek eşya, yaşamı idame ettirirken çarptığımız nesnelere maddilikleriyle her tür metafizik, ulvilik, yücelik karşısında küçük, basit, çirkindir. Bunun dildeki göstergesi olan klişeler, atasözleri, deyimler de sıradanlığın dışavurumu olarak yazarın öfkesinden nasibini alır. Bu hissi Şule Gürbüz’ün iyi verdiğini düşünüyorum. Belki de en belirgin özelliği budur; sıradanın, alelâdenin, herkes gibi olanın, benzerliklerin insanın yükselmesine mâni teşkil ettiğini anlatım gücüyle vermesi. Kitap yabancılaşma

değil ama yabancı doğmanın ve nereye aşına olunması gerektiğinin bilinmediğinin delili olan, Hikmet’in monologundaki şu sözlerle biter: “Derin, gerçekten derin nefesler almaya çalışarak herkesten biri olduğumu içime çekmeye, bunu anlamaya çalışıyorum. Herkesten biriyim, ben de iki sokak ötedeyim.”⁹

¹ Şule Gürbüz, *Coşkuyla Ölmek* içinde “Rüya İmiş”, İletişim Y., 2. bas. 2013, s.176.

² Şule Gürbüz’le A’dan Z’ye, *Bir+Bir*, Temmuz-Ağustos 2012.

³ Gürbüz, *age*, “Akılsız Adam”, s.40-42.

⁴ İsmet Özel, *Bir Yusuf Masalı* içinde “Münacat”, Şule Y., 2004.

⁵ <https://eksizozluk.com/entry/34437269>

⁶ *Agy*.

⁷ Akt. Wayne C.Booth, *Kurmacanın Retoriği*, Metis Y., 2012, s.87.

⁸ <http://cercisanat.com/dergi/1/sule-gurbuz-ile-soylesi>

⁹ Gürbüz, *age*, s.191.

SELMAN BAYER’LE SÖYLEŞİ:

“ÖNCE KENDİME SÖYLEMEDİĞİM HİÇBİR ŞEYİ YAZMAMAYA GAYRET ETTİM”

Konuşan: Ali Berkay

— *Şiirlerinizde divan edebiyatı etkileri görüyoruz. Şiirin daha keskin biçimli formlarda daha iyi icra edildiğine inanıyor musunuz? Şiirin eski kelimeleri kullanıma sokmak gibi bir amacı olmalı mıdır?*

— Açık konuşmak gerekirse klasik dönem şiirine pek aşına değilim. O yüzden böylesi bir etkinin olduğunu kabul etmek hususunda temkinliyim. Doktora tezimde, biraz da zorunlu olarak, bu dönem edebiyatını çalışıyordum. Bir yerden sonra bu zorunluluk ağırıma gittiği için yarıda bıraktım. Bir etkiden söz edilebilirse ancak böylesi bir formasyonun beraberinde getirdiği belli belirsiz bir etkiden söz edilebilir.

Eski kelimeleri kullanıma sokmak gibi bir çaba ancak resmî, kurumsal ve muhafazakâr bir anlayışın amacı olabilir. Bu amaç benim pek anlayış gösterebileceğim bir amaç değildir. Bu biraz hastalıklı nostalji, estetik ölüsevicilik ve post-modernizme göz kırpan gelenek tellallığı gibi geliyor bana. Bütün bu söylediklerimin eski kelime düşmanlığı ya da öztürkçe fanatizmi olarak anlaşılmasını istemem. Her iki tavır da yanlıştır. Dil kendisine teslim olunduğunda dildir, diğer türlü ideolojik angajmanlara müsait bir iletişim aracına dönüşür.

— *Kitabımızı üç bölüme bölmüşsünüz. En büyük bölüm ise "Şair" başlıklı. Bir nevi kendi içine içine bakma/düşme durumu mu bu?*

— Romanı okuyan biri bu hususu görebilir evet. Lakin burada daha çüretkar bir tavır da söz konusu: Sahneye kendini koymayı göze alarak genel bir özeleştiriyeye davet çüreti.

— *İlk kitabımızda da devletle alakalı eleştiriler mevcuttu. Bu kitap ise daha adımdan başlayarak bu eleştiriyi sürdürüyor gibi. Şair ya da entelektüel, devlete hangi mesafede olmalı?*

— Devlet nedir, neyi kastediyoruz? Şairin ya da entelektüelin evvela buna cevap vermesi beklenir. Kişisel olarak romanda da şiirde de neyi kastettiğimi az çok anlatabildiğim kanaatindeyim.

Diğer yandan her iki kitaptaki devlet eleştirisinin de belli bir seviyesi var. Bunun özellikle sosyal medyada tüm yüzeyselliğiyle revaç bulmuş anarşist bir söyleme kurban gitmesine gönlüm elvermez. Herşeyden evvel sünnetin tavsiye ettiği anlamda vasatın, sıradanın yanında kalmaya özen gösteren biri olarak

fazlasıyla romantik, yoksayan, devrimci, hayalci ve şehvetperest bir söylemle arama mesafe koymak isterim. Şair, romancı ya da entelektüele de böylesi bir mesafeyi tavsiye ederim.

— *Kitabımızda çocukluğunuza dair fazlaca gönderme bulunuyor. Çocukluk anıları şiiri besler mi?*

— Çocukluk anıları genel olarak besleyicidir. İnsanı, şiiri, metni ve dünyayı besler, besleyecek de. Benim çocukluğuma gelince, çocukluk, yazarken önümde belli belirsiz açılan bir perde gibidir. Aslında çocukluğumu pek hatırlamam. Çocukluğum olarak düşünülenlerin ne kadarı çocukluğumun ta kendisi ne kadarı yeniden tarih yazımı ondan ben de emin değilim. Lakin zaten defalarca söylenmiş bir hakikati bir kere de ben, kendi dilimce söylemiş olayım: Çocukluk büyüdükçe güzelleşen bir bahçedir.

— *Borges, öyküleriyle tanınan bir yazar olmasına rağmen kendisini şair olarak tanımlıyor. Sizin de bir romanınız ve bir şiir kitabınız var. Kendinizi romancı olarak mı yoksa şair olarak mı tanımlarsınız?*

— Kendim için böyle tanımlamalar yapan biri değilim. Ama maskeli baloya davet edilen birinin alelade seçtiği bir maskeyi seçerkenki tavrıyla söylersek arada şiir yazar bir romancıyım. Şairler dünyayı ancak kendilerinin kurtarabileceklerini zannediyorlar. Benim böyle bir inancım yok maalesef. Dünyayı kendi hâline bırakalı da çok oldu. O yüzden önce kendime söylemediğim hiçbir şeyi yazmamaya gayret ettim.

Selman BAYER

Diğer yandan roman yazmak başlı başına bir keyif. Orada dünyayla, neyse problemin olan şey, onunla çok daha sağlıklı bir tartışma yürütebiliyorsun. Şiir öyle değil! Şiir çoğu zaman bir yap-boz, bir meydan okuma!

— *Şiir bir yönelişi içinde barındırmalı mı?*

— Bugün şiirin başlı başına bir varlık olduğuna dair bir vehim var. Bu vehim de özellikle pazarlanıyor. Böylece gölgesine sığınacak, bir şeyler saklayabilecek sahte bir kutsallık elde ediliyor. Oysa başta da dediğim gibi bu bir vehimden ibaret. İnsana müteallik olmayan hiçbir şeyin varlık imkanı yoktur. Şiir de İnsanla mukayyettir. Yani şiir değil İnsandır önemli olan, o hâlde yöneliş dediğimiz şey de şiirin değil, bizzat şairin hanesine yazılmalıdır. Şiir, diğer bütün kavramlar gibi başlı başına bir kavram olarak hiçbir mana ifade etmez. Mana ifade edebilmesi için (özellikle büyük harfle başlatıyorum) İnsana muhtaçtır. Kendisine yetmeyen bir şey için de ister iradi, ister zorunlu herhangi bir yöneliştten söz edilemez.

EMİNE KOCABAŞ KILINÇ

VE MOSMODERN

Bir çoğumuz için; bütünlükleri, aidiyetleri, kökleri, değerler evrenini, kültürel kimlikleri, büyük sıfatını mülk edinmiş özneyi, bilgi- sistem tanımlarını, ulus-devlet sınırlarını parçalayarak bütünü parçaya indirgeyen postmodernizm, bu günah yüküyle cehennem gönderilmeyi çoktan haketti bile. Peki “parça”; yani postmodernizmin kimsesiz dil bilmeyen çocuğu, nasıl dile gelecek? Bütünde bir eksilti, dilde bir yokluk olarak adlanacağı majör bir ad verme töreni mi düzenlenecek onun için, yoksa o bildik bütün törensel dile gelme formlarının hesap edemediği bir yer-

den mi dile dökülecek? Onu bir “gösteren” olacak mı, kim konuşuracak onu? Peki, o böylesi bir temsile rıza gösterecek mi yoksa postmodernizmin öcünü, dili bir günah gibi kendinden çıkararak mı alacak? Belki dilin gösterge sisteminin dışında bir görsel olarak çıkacak karşımıza. Parça neyi konuşacak, nerede söze girecek, sorular matrisler halinde bir birine eklenip uzatılabilir- henüz bilmiyoruz. Bildiğimiz şey anlamın fazladan üretimiyle hantallaşmış, hareket-siz bir dil. Uyurken açık unuttuğu ağzından karnına bir hint faresi giren o timsah gibi, içi kemirilerek oyuluyor.

Soyut alanları dahi işgal eden bir metalaşmadan yakınıyoruz bugün. İletişimde, toplumsal ilişkilerde “görünen şey” mutlaka dile de geliyor. Dilde bir “şey” var! Aşırı anlamla obezleşen gövde- dilin sınırlılığını misliyle arttırarak- hiç bir anlam tarafından doyurulamayacak olmanın açlığıyla kamçılanıyor. Söylenen çok şeyin hiçbir şey söylemiyor olması gibi. Yoksa tüm o gramatikal yapısıyla dil çalışmıyor mu? Görsel şiir bir imkân olabilir mi? Herşey bir “acaba” mesafesinde...

Her yeni dergi o “acaba”yı bir kez daha kımıldatıyor bizim için. “Mosmodern” de “şiir eleştiri şiirimsi” alt başlığıyla ilk sayısıyla yayın hayatına başladı. Dergi, “BİZE/ MATE/ RYALİ/ZMİ/ YAPIS/ ÖKTÜ/ REC/ EK Bİ/ HIRDA/ VATÇI/ LAZIM” vurgusuyla dilin aygıtlarını dilin semiyotik düzenine yönlendiren bir sökülme hareketi olduğu gibi dilin hiç ulaşamayacağı vizüel alanda görsel şiirlerle de dili dışardan kuşatıyor. Şöyle ki: “bu dergiyi rahman yıldız bruno neiva münir yenigül çıkarıroğullarından.bi sahur operasyonuyla dünyaya getirilib.” Tazio Zambı, Fernando Aguiar, Bill DiMichele, Tarık Günersel görsel şiirleri ile Mosmodern’in sökülme hareketi-

ne katılırken; Münir Yenigül, Rahman Yıldız, Semih Yıldız, Deniz Cansever, Ekin Metin Sözüpek, Yunus Emre Ayrıl ve Gizem Aktan ise metinleriyle dergide yer alan isimler. Ayrıca dergide Rahman Yıldız'ın Şakir Özüdoğru ile yaptığı bir de röportaj bulunuyor.

Dergi, Münir Yenigül'ün "**zam şampiyonu domates müziği**" şiiri ile başlıyor ve "**-lana del rey'de dert kavramı (gotik bacı)-**", "**-most wanted: aralıksız sevme yeni cihan rekoru-**" isimli şiirleriyle devam ediyor. Derginin geneline hakim olan parodi ve ironi M. Yenigül'ün şiirlerinin de en belirgin unsuru.

"oy istemek erkek
işiymiş bi daha pendik bi
daha yapalım

hunhar güldüm ibret
benzerlike lüt-
fen/turkiye

/mert_in_katıl_zanlı-
sı_daha_önce_de_kiz-
cocuğunu_kaçırmış"
(**zam şampiyonu...**)

Rahman Yıldız'ın "**zır delirium- /Yumşayan bir k için libretto ğ**" şiiri librettonun nesir-şiir özelliğinde ve bir iç ritme sahip. R.Yıldız'ın şiiri coğrafyaya, toplumsal hafızaya değerkken Ece Ayhan şiirinin sesini de duyuruyor yer yer.

"...Bir çelenk mezuniyeti görgüsü,
kep sevinciyle atılan her ölü. Toprağ
böyle yumşatmazdı sonunu, böyle neler
olduğ. Hı, neler erdikçedir ki ter ter ha-
fıza akıyordu, teşekkür edemeyişinden
dünyanın. Ona kucak kucaklandım, cı-
ğım kıldım onu

.....

... Trik trak akrep ve vakt. Bu coğ-
rafyaya ant kayıtları halinde dağılmak,
epeyciliğin kısmi işleviydi. Diye diye bir

envanteri çok haikuyla çekikledim gö-
züme..." (**zır delirium- /Yumşayan bir k
için libretto ğ**)

Semih Yıldız'ın "son sözümü henüz
boşalmadım" isimli metni ağ sistemlerini,
denetim mekanizmalarını, kentsel dönü-
şümü sorgularken alt metinde de "kaos
ölmedi! Yaşasın şiirsel terörizm" sesle-
ri duyuluyor. Deniz Cansever'in "inek
inek" isimli şiirinin, William Blake'in
"kaplan kaplan" şiiri için yaratılmaya çalı-
şılan terörize-bozum metni olduğu belir-
tilmiş. Ekin Metin Sözüpek'in "Unutsan
da yas tutsak" dizesi kip ve anlam tutar-
lılığını bozmasıyla oldukça etkili bir dize.

Yunus Emre Ayrıl
"**ünlem yok**" demiş

"-içinden konuşma-
lısın ey evlat, dedi içim-
den bir ses.

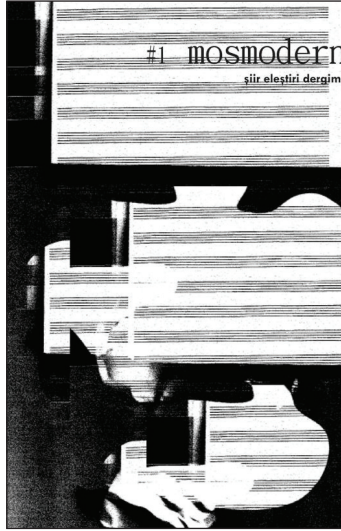
Duydum bu ses ba-
bamınki olacak. Yani ba-
bası

Sende içinden oku
dünyalı kardeşim. için-
den. ünlem yok."(**ünlem
yok**)

Gizem Aktan'ın
"müş" şiiri de parodi ve
ironinin yoğunluğu için-
de dil-olmayanın, olma-
yanın zamanını arıyor.

Belki bir emir cümlesi öl- müş. "keşke
daha fazla kraliçeniz olarak kalabilsey-
dim".

"Dil, egemen sınıfın, baskı altına alı-
nan sınıfları baskı altında tutmak için
kullandığı bir baskı altına alma ve yabancı-
laştırma aracıdır" diyordu Jacques Ellul
Sözün Düşüşü isimli kitabında. Dildeki
"şey" dilin doğal sınırlılığını, tahakküm
edici yapısını katlayarak iç basıncı arttırı-
yor, dil kendi gövdesinde yıkıcı bir hare-
ket başlatıyor. Deleuze'ün "Adlar, var-
lıklar ve şeyler kendilerini patlatan içe-

riklerle tıka basa doludur; içeriklerin içerenleri bir tür dinamitlemelerine şahit olduğumuz gibi tek bir figür değil de, uzlaşmaktan daha çok kendi aralarında çatışan parçalanmış, heterojen hakikatler oluşturan açıklanmış açılmış içeriklerin patlamasına şahit oluyoruz.” sözleriyle vurguladığı dildeki dinamitleme-patlama *Mosmodern*’in neredeyse tüm içeriğinde kendini gösteriyor. Dilin despotik erkinde temsil edilen iktidar, kapitalizmin her’şeyleştirilmesi, kendine köle ve bağımlı kılan iletişim ve ağların baskı ve denetim mekanizması olarak işleyişi, bir “otorite, iktidar, hüküm, baskı ve hiyerarşi” hattı olarak patlama noktaları. Dilin içindeki bu patlama bir şok anının ifadesi gibi; sürekli çarpışan ses yapıları, yarım kalan ya da bir yarısı başka bir ses gövdesine yapışan kelimeler, duraksayan, düşen, kaybolan harfler-dilin göstergesel alanındaki şok, etkisini ne kadar koruyabilir? Şok hâlinin süreklileştiği bir dilde şiir, şiir olma bilincini yitirmeden ve onu şiir yapan farkını koruyarak nasıl çıkar vb. sorular; edebiyatın, özellikle de şiirin dilin üzerine doğru büküldüğü her durumda olduğu gibi burada da beliriyor.

Mosmodern, genel olarak parodi ve argonun olanaklarıyla ultra-sınırlılığa ulaşmış dili uçlarına kadar itmeyi deniyor. Parodi, olumsuzlayarak ilerlerken kendini olumsuzlama noktasına kadar gelip kendisini çökertme ihtimalini içerse de belki ilk adım olarak kullanılabilir. *Mosmodern*, içerik açısından bütünlüklü bir dergi görünümü çiziyor. Her ne kadar bu, derginin tutarlılığı açısından olumlu bir nitelik olsa da derginin sonraki sayıları için bir homojenleşmeye dönüşür mü, bilinmez. En doğru cevabı *Mosmodern* sonraki sayılarıyla verecektir. Bize düşen *Mosmodern*’e uzun ve bereketli bir yayın hayatı dilemek.

HAMZA GÜNERİGÖK

“NEREYE GİTTİ BU ENTELEKTÜELLER”

Başlık Frank Furedi’ye ait. Kitap, Atıf Yayınlarından üçüncü baskısını yaptı. Gazetelerde, bazı satır aralarında kitaba dair bir şeyler okudum. Yazanlar, çizenler oldu. Esaslı bir değer gördü mü kitap? Bunu söylemek güç. Kitap üzerine bir değerlendirme yapmak niyetinde değilim; fakat entelektüellerin nereye gittiği sorunsalı aydınların, edebiyatçıların, gazetecilerin uğraşlarını bırakıp gittiği bir ortamda üzerine kafa yorulması gereken hayati bir konu.

Yazmak bir ifade biçiminin de ötesinde yaşamsal bir eylem. Gitmek bu anlamda yavaş yavaş büyüyen bir intihara dönüşüyor. Düşünen aydının gitmesi sadece kendisinin değil mensubu bulunduğu toplumun da intiharı demek. Düşünemeyen birey, üretemeyen genç, okumayan toplum aydınını da yitirmeye devam ederse sonuç hazin olur.

Furedi, kitabın amacını “Çağdaş eğitim ve kültür siyasetinin hem antidemokratik hem de baskı altında tutucu ayaklarını sorgulamak!” olarak ifade ediyor. Bu tür bir kültür siyaseti, sadece entelektüel ve kültürel yaratıcılığı kısıtlamakla kalmayıp toplumun beklenti düzeyini de düşürmekte...

Yaşadığımız çağda her şey dizginlenmesi zor bir hızla ilerliyor. Edebiyata, kitaba, düşünceye ve kültüre yüklenen anlam olabildiğince sıradanlaştı. Hatta sıradanlaşmanın da ötesinde bir anlam yitimi söz konusu... Değerler birer birer ekonomik araçlara dönüşüyor. Gerçeği aramanın verdiği ruhsal tatmin, edebî haz, güzele ulaşmak için geçilen büyümlü dünya başka amaçlara hizmet ettiği için seviliyor.

Düşünceyi sığ amaçlara kurban etmeden durmadan arayanlar da yok değil.

Aristo, "Felsefe, gerçeğe meşgul olan bir bilimdir." dese de bir şekilde durmadan arıyoruz. Albert Einstein haklı beyler bayanlar, "gerçeğin peşinde olma ona sahip olmadan daha değerli". Arayışı farklı ve cazip kılansa sayısız bulmalarla dolu olması... Aranmanın etrafında çoğu zaman aranandan bağımsız ilerleyen gizemli bir serüvendir bu. Aramanın doğal sonucu olarak da bilim, sanat ve edebiyat alanında şimdiye kadar sayısız etkileyici eser ortaya konuldu. Gerçeği arama çabası her seferinde yeni eserler ortaya koyuyor. Buna insanlık tarihinin aktığı nehrin yönünü değiştiren keşifleri de eklemek mümkün. Einstein'ın haklılığı, ortaya konan eserler, gösterilen çaba bugün karşı karşıya kaldığımız sorunu çözmek için yeterli değil. Furedi bu yüzden karamsar. Ona göre düşünmeye, sanata, kültüre, eğitime sahip olmak isteyen, arayışından bitkin düşmüş, düşünmeye mecali kalmamış bir insan portresi entelektüel hayatın asıl hâkimi. Arayışta hayal gücüne dokunulmuyorsa ve bu güç özgürce büyümüyorsa entelektüel statü de hak ettiği yerden aşağı doğru sürüklenmeye mahkûm... Çünkü bu özel ve özgün niteliklerin artık korunmadığı anlamını da taşır. Elbette ortaya çıkan bu tabloda aydının da payı var. Bugün aydın, entelektüel; kültür, sanat, edebiyat adına talep edilen değilse müsebbip de çoğu zaman kendisi. Her türlü eylemi maddi bir meta dönüştürme çabası, mutlak hedef ve faydacılık üzerine kurulu kazanç kaygısı aydını toplumdan uzaklaşması için itici bir güce dönüşüyor. Galiba bunun için en kullanılabılır, en kapsayıcı ifade maddileşme. Evet, hızla maddileşiyor ve ruhumuz yavaş yavaş bizden uzaklaşıyor.

Maddileşiyoruz! Binalarımız hızla artıyor. TOKİ durmadan yeni binalar inşa ediyor. Evlerimizin duvarları ve içi artık daha konforlu peki ya

düşünce dünyamız? Yeni beton yapılar inşa etmek yeterli mi daha yaşanılır bir dünya için? En etkili imar, düşünce gücüyle başlayacaktır.

Bugün dergiler, popüler kültürün bombardımanlarından ve betonlaşan dünyamızdan sıyrılmak için sığındığımız küçük yaşam adaları. Cemil Meriç dergi için "hür tefekkürün kalesi" diyor. Kuşkusuz bu sağlam kalenin duvarları maddi bir çıkar gözetmeden bir dava bilinciyle üst üste konulan düşünce dünyalarından müteşekkil.

Düşünsel ve yazınsal faaliyetlerini yıllardır büyük bir özveriyle ve dava şuuruyla sürdüren hiçbir aydını kaybetmeye tahammülümüz yok. Okuma kültüründen ve kitaptan gün geçtikçe uzaklaşan yeni nesil için karamsar tablolar çizilebilir ama yeni bir çıkış kapısı arayan sesini soluğunu duyurmaya çalışan gençlerin edebiyata, sanata tutunma çabası da göz ardı edilemez. Dergilerde görünmeye, tutunmaya, bir şeyler ortaya koymaya çalışan yeni isimler kuşkusuz bunun en açık örneği. Aydınların gençlere doğru yolu gösterme sorumluluğu var. Ayrılıkların değil birlikte düşünmenin yeni yapılar inşa ettiği bir ortamda vakit gitme vakti değil. Hâsılı, neler yaşanılırsa yaşansın onamak ve iyileşmek için hiçbir entelektüel gitmesin ve son sözü Nietzsche söylesin:

"Unutan iyileşir."

İBRAHİM DEMİRCİ

HASAN BASRİ ÇANTAY SEMPOZYUMU

Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin düzenlediği "Vefatının 50. Yılında Hasan Basri Çantay Sempozyumu" 19-21 Eylül 2014 tarihlerinde Balıkesir ve Burhaniye'de yapıldı.

19 Eylül Cuma günü Salih Tozan Kültür Merkezinde Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Edip Uğur, Balıkesir Üniversitesi Rektörü Mahir Alkan, YÖK Yürütme Kurulu üyesi Prof. Dr. İbrahim Hatiboğlu ve Çantay ailesinden Ali Yılma Çantay'ın konuşmalarından sonra Sıtkı Sahil'in Çantay'ın şiirlerinden bestelediği eserler İshak Bulut tarafından seslendirildi. Abdümecit Mutaf'ın Hasan Basri Çantay'ın hayat hikâyesini sunuşuyla başlayan açılış panelinde Hamdi Döndüren, Nevzat Âşık ve Erol Ayyıldız, hatıralarını anlattılar. Nevzat Âşık'ın Mehmed Akif'in "Ordunun Duası" şiirini Çantay'ın bestesiyle seslendirmesi dinleyicileri tarafından coşkuyla karşılandı.

Mustafa Kara'nın başkanlık ettiği ilk oturumda Hüsamettin Erdem "Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim'de Dört Temel Fazilet", Mehmet Bayyigit "Hasan Basri Çantay'ın Yeni Türkiye Hayali", M. Kemal Şahin "Hasan Basri Çantay'ın Pratik Ahlakta Verdiği Önem ve Değer" konulu tebliğlerini sundular.

Cumartesi günü Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulunda üç ayrı salonda gerçekleşen on dört oturumda Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinden sempozyuma katılan altmışı aşkın bilim insanı, Hasan Basri Çantay'ı ve eserlerini çeşitli açılardan değerlendiren ve tartışan bildirilerini sundular. Onun din, siyaset, dil, edebiyat, şiir, ahlâk, tasavvuf ve topluma ilişkin görüş ve davranışlarını değerlendirdiler.

Sempozyumda Çantay külliyyatının tamamlanması ve eserlerinin kolay erişilebilir olması için çalışmalar yapılması gerektiği; emek verdiği Nasihat, Yıldırım ve Tanyeri gazetelerinin bulunamamış olmasının önemli bir eksiklik olduğu vurgulandı.

Sempozyumun değerlendirme oturumunda bu etkinliğin kitaplaştırılma-

sı isteği dile getirildi. İlahiyat Fakültesi Dekanı Mehmet Bayyigit, bunun en kısa zamanda gerçekleşmesi için çalışacaklarını bildirdi.

Mustafa Kara'nın sempozyum için kaleme aldığı manzum tarih:

Vefatının 50. Yılında Hasan Basri Çantay Sempozyumuna Tarih

Hayata renk veriyor âlim
Gönüle zevk veriyor ârif
Hislere şevk veriyor şair
Ayeti açıyor müfessir
Toplantımızın tarihine
çıkı sekiz er şunu dedi:
"MÜFESSİR ŞAİR ÂRİF ÂLİM"

1435

Mustafa Kara
Bursa

DEVLET TİYATROLARI 1 EKİM'DE PERDELERİNİ AÇIYOR

Devlet Tiyatroları 2014-2015 sezonuna 1 Ekim'de "perde" diyor. Bu yılın takviminde Tarık Buğra'dan Reşat Nuri Güntekin'e, Moliere'den Arthur Miller'a hem yerli hem de yabancı yazarların eserleriyle birlikte uzun süredir oynanmayan ve ilk kez sahnelenecek eserler de olacak. Devlet Tiyatrolarında ilk kez oynanacak oyunlar arasında halk edebiyatımızın ustası, büyük ozanımız Neşet Ertaş'ın hayatını anlatan "Neşe, Dert, Aşk" adlı oyun da bulunuyor. Ayrıca Tarık Buğra'nın *Osmanlık*'ını da büyük bir yapımla sezonun ikinci yarısında sahneye taşıyacak Devlet Tiyatroları, eserleri 23 bölge 58 sahnede turnelerle de sunacak.

Turan Oflazoğlu'nun *Deli İbrahim*, Güngör Dilmen'in *Kurban*, Kazım Akşar'ın *Güneş Batarken Bile Büyük*, Gökhan Erarslan'ın *Paşa Paşa Tiyatro*

Ya da Ahmet Vefik Paşa, Yeton Neziray *Geçtim Ama Tiyatrodan*, Pervin Ünalp *Kuaförde Bir Gün*, Hüseyin Alp Tahmaz *İyiğim*, Moliere *Hastalık Hastası*, Chris Alexander / Hille Darjes *Shakespeare Zorda*, August Strindberg *Alacaklılar*, Uğur Saatçi *Yeşilçam*, Henrik Ibsen *Hedda Gabler*, Turgut Özakman *Töre*, Ahmet Mithat Efendi *Danış Çelebi ve Çengi Sümül*, Arthur Miller *Satıcının Ölümü*, Musahipzade Celal *Macun Hokkası*, Sadık Şendil *Kanlı Nigar*, Funda Özşener *Sevgili Hayat*, Duşan Kovaçeviç *İntiharm Genel Provası*, Kosta Korditis *Rulet*, Carlo Collodi *Pinokyo*, Scott Fitzgerald *Muhteşem Gatsby* ile Curzio Malaparte'nin *Kadınlar da Savaşı Yitirdi* bu sezon yurdun farklı şehirlerinde tiyatro severlerle bir araya gelecek.

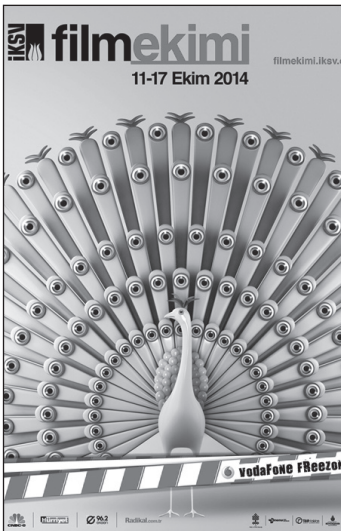
13. FİLMEKİMİ BAŞLIYOR

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen Filmekimi'nin 13'üncüsünde prömiyerini Sundance, Cannes, Venedik ve Toronto gibi festivallerde yapan, **Godard**, **Cronenberg**, **Leigh** ve **Sissako** gibi ustaların son yapıtlarının da aralarında bulunduğu filmler

sinemaseverlerin beğenisine sunulacak. 11-17 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da olacak 13. Filmekimi. Filmekimi bu yıl da Ankara, İzmir, Bursa, Diyarbakır, Urfa ve Trabzon'a uğrayacak. Filmekimi Gaziantep'te 2-9 Kasım tarihleri arasında gerçekleşecek Zeugma Film Festivali'nin de yabancı film programını üstlenecek. İstanbul'da Atlas, Beyoğlu ve Nişantaşı Citylife City's sinemalarında ve bu yıl ilk defa Kadıköy'deki REXX Sineması'nın büyük salonunda gösterimler yapılacak. Filmekimi'nde izlenebilecek bazı filmler şöyle: Mr. Turner (Mike Leigh), Timbuktu (Abderrahman Sissako), Whiplash (Damien Chazelle), Leviathan (Andrei Zvyagintsev), Two Days, One Night (Dardenne Kardeşler), Le Meraviglie / The Wonders (Alice Rohrwacher) ve "Hayalgücü olmayanlar gerçekliğe sığınır" açılışıyla Adieu au langage / Goodbye to Language (Jean-Luc Godard).

27. ULUSLARARASI EDEBİYAT SEMPOZYUMU

Bu yıl 27'ncisi düzenlenen *Uluslararası KİBATEK Edebiyat Sempozyumu*, 12-17 Eylül 2014 tarihleri arasında Rusya'nın Saint Petersburg şehrinde düzenlendi. Kıbrıs Avrasya Türk Edebiyatları Kurumu (KİBATEK), St. Petersburg Devlet Üniversitesi, St. Petersburg Yazarlar Birliği ve St. Petersburg Rus-Türk Kültür Merkezi'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği "*Doğu ve Batı arasında zarif bir köprü: Türk ve Rus Edebiyatları*" konulu *Uluslararası KİBATEK Edebiyat Sempozyumu*'na 50 akademisyen katıldı. St. Petersburg Devlet Üniversitesi'nde gerçekleştirilen sempozyumun açılışında konuşan Türkiye Cumhuriyeti Liyakat Nişanı Sahibi Rus Türkolog Prof. Dr. Viktor G. Guzev, üniversite bünyesindeki Türkoloji bölümünün tarihi hakkında kısa bilgi verdi. Ataol Behramoğlu

ve Orhan Pamuk'un eserlerini Rusçaya kazandırmış Türkolog Apollinarya Avrutina da sempozyumla ilgili olarak şöyle dedi: *"Edebiyatı konuşmak savaştan gazdan konuşmaktan daha iyi. Bu program tam vaktinde yapılıyor. Program amacına ulaştı, yeni akademisyenlerle tanıştık, dost olduk. Türk edebiyatı Rusya'da 10 üzerinden 4 puan olarak tanınıyor. Yapılacak çok şey var. Meslektaşlarımız ve hocalarımızdan taraftandan da yapılmış çok şey var. Bizim kuşak ve bizim öğrencilerimiz bu işe devam ediyorlar."*

BEYOĞLU'NDA SAHAF FESTİVALİ

Beyoğlu Belediyesi tarafından düzenlenen *8. Beyoğlu Sahaf Festivali*, Tepebaşı'nda meraklılarıyla buluştu. Türkiye'nin değişik illerinden yetmiş sahafın katıldığı festivalde kitaplar, tarihe tanıklık eden dergiler, eski fotoğraflar,

film ve tiyatro afişleri, levhalar, mektuplar, kartpostallar, plaklar ve özel koleksiyonlardan eserler, sanatseverlerin beğenisine sunuldu. Beyoğlu Sahaf Festivali, 7 Ekim'e kadar ziyaret edilebilecek.

LALE MÜLDÜR ART INTERNATIONAL'DA

26-28 Eylül tarihlerinde ikincisi gerçekleşen *Art International Çağdaş Sanat Fuarı*'nın Stephane Ackermann'ın direktörlüğünde hazırlanan programında, tanınmış sanatçılar tarafından hazırlanmış performanslar ve enstalasyonların yanı sıra Türkiye'den ve yurt dışından küratörler, enstitüler ve güncel sanat platformlarının katılımıyla gerçekleşen etkinlikler de bulunuyor. Şair Lale Müldür'ün deneysel film projesi *Azılı Yeşil*'in gösterimi ve çekim süreci de bu etkinliklerden biriydi.